

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Právo

Dane

Právne prípady

V skratke

Daňové a právne
aktuality | november
2019

Šesť hlavných zmien v Obchodnom zákonníku

Zmeny v procese likvidácie obchodných spoločností a družstiev, zavedenie preddavku na likvidáciu, zrušenie spoločnosti pre omeškanie s uložením účtovnej závierky do zbierky listín, či zmena rozsahu zapisovaných údajov do Obchodného registra. To sú niektoré z hlavných zmien schválenej novely Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov) a súvisiacich právnych predpisov, ktorej cieľom je najmä zefektívniť proces likvidácie obchodných spoločností a zlepšiť fungovanie Obchodného registra.

Marian Dzuroška
mdzuroska@kpmg.sk
+421 915 758 936

Cyril Hric
chric@kpmg.sk
+421 918 876 501

DAŇOVÉ PORADENSTVO

Viac info

Schválená novela nadobudne účinnosť delene 1. januára 2020 a 1. októbra 2020. Najdôležitejšie zmeny na úseku Obchodného registra a v Obchodnom zákonníku však nadobudnú účinnosť až 1. októbra 2020.

Novela prináša predovšetkým nasledovné významné zmeny:

1. Zmeny v procese likvidácie obchodných spoločností a družstiev

Podľa novej právnej úpravy vstúpi spoločnosť do likvidácie až dňom **zápisu likvidátora do Obchodného registra** a nie ako doteraz, ku dňu svojho zrušenia (teda podľa dátumu uvedeného v rozhodnutí valného zhromaždenia alebo rozhodnutia súdu).

Pri dobrovoľnom zrušení spoločnosti budú spoločníci alebo príslušný orgán spoločnosti povinní **rozhodnúť o ustanovení likvidátora súčasne s prijatím rozhodnutia o zrušení spoločnosti**, najneskôr však do 60 dní od zrušenia spoločnosti. Ak si spoločníci nesplnia túto povinnosť v uvedenej lehote, ustanoví likvidátora súd, avšak len v prípade zloženia preddavku na likvidáciu.

Nová právna úprava zavádza **preddavok na úhradu odmeny a náhrady výdavkov likvidátora (preddavok na likvidáciu)**, ktorý bude musieť spoločnosť zložiť bez ohľadu na to, či bol likvidátor ustanovený súdom alebo samotnými spoločníkmi. Preddavok, ktorého výšku určí vykonávací predpis, bude potrebné zložiť do notárskej úschovy formou notárskej zápisnice.

Dôležitou zmenou je, že vstupom spoločnosti do likvidácie **zaniknú jednostranné právne úkony spoločnosti**, predovšetkým príkazy, poverenia, plnomocenstvá a prokúry. Plnomocenstvá udelené spoločnosťou na jej zastupovanie v súdnych konaniach budú jedinou výnimkou, ktorých sa táto zmena nedotkne.

Likvidátor bude po novom povinný vyhotoviť **zoznam pohľadávok a zoznam majetku spoločnosti**. Tieto zoznamy bude musieť vyhotoviť do 45 dní od zverejnenia oznámenia o vstupe spoločnosti do likvidácie a uložiť ich do zbierky listín. Táto povinnosť sa bude vzťahovať aj na likvidátorov zapísaných do Obchodného registra do 30. septembra 2020. Proces likvidácie sa však v týchto prípadoch dokončí ešte podľa právnej úpravy účinnej do 30. septembra 2020.

2 | Daňové a právne aktuality | november 2019

Novela Obchodného zákonníka precizuje terajšiu právnu úpravu **dodatočnej likvidácie**. Dodatočnú likvidáciu bude možné začať len na návrh osoby, ktorá **osvedčí právny záujem** na jej nariadení. Osoba navrhujúca jej nariadenie bude taktiež povinná **zložiť preddavok na likvidáciu**. Návrh bude potrebné podať do štyroch rokov od výmazu spoločnosti z Obchodného registra, inak majetkové hodnoty spoločnosti pripadnú štátu.

2. Zrušenie spoločnosti pre omeškanie s uložením účtovnej závierky

V súčasnosti hrozí spoločnosti zrušenie, ak neuloží účtovnú závierku do zbierky listín za najmenej dve účtovné obdobia nasledujúce po sebe.

Podľa novej právnej úpravy bude na zrušenie spoločnosti súdom postačovať, ak bude **v omeškaní s uložením účtovnej závierky do zbierky listín viac ako šesť mesiacov**. Spoločnosť má povinnosť uložiť účtovnú závierku do zbierky listín do deviatich mesiacov od jej zostavenia.

Súčasne sa v Civilnom mimosporovom poriadku (zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov) precizuje právna úprava konania o zrušení obchodných spoločností a družstiev.

3. Vylúčenie osôb, voči ktorým je vedená exekúcia, z možnosti založiť spoločnosť s ručením obmedzeným

Po novom osoba, voči ktorej je vedená exekúcia, už **nebude môcť založiť spoločnosť s ručením obmedzeným**. Táto zmena sa dotkne aj **prevodu obchodného podielu**. Takáto osoba nebude môcť nadobudnúť obchodný podiel, a zároveň jej nebude umožnené previesť svoj obchodný podiel na inú osobu, a to ani na spoločníka.

Rovnako **konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným nebude môcť byť osoba**, voči ktorej sa v čase menovania do funkcie a podania tomu zodpovedajúceho návrhu na zápis zmeny údajov do Obchodného registra **vedie exekúcia**.

4. Zmena rozsahu údajov zapisovaných do Obchodného registra

Účinnosťou novej právnej úpravy dochádza k úplnému **vylúčeniu podávania listinných návrhov** na zápis, zmenu alebo výmaz zapísaných údajov. Tie bude možné s účinnosťou novely podávať **už len elektronicky**.

Podľa novej právnej úpravy bude musieť byť **súhlas vlastníka nehnuteľnosti s jej zápisom ako sídla spoločnosti úradne osvedčený**, inak registrový súd návrh na zápis údajov do Obchodného registra zamietne.

Do Obchodného registra sa po novom bude zapisovať aj rodné číslo alebo dátum narodenia spoločníka v prípade, ak mu rodné číslo pridelené nebolo (zahraničné fyzické osoby). Tieto údaje o spoločníkoch sa však napriek zápisu do Obchodného registra **zverejňovať nebudú**. Osoby oprávnené konať v mene spoločnosti budú povinné zosúladiť zápis týchto údajov v Obchodnom registri spolu s podaním najbližšieho návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov, **najneskôr však do 30. septembra 2021**.

Do Obchodného registra už **nebude možné zapísať obmedzenie oprávnenia štatutárneho orgánu konať**, ako napríklad viazanie predaja nehnuteľného majetku spoločnosti na predchádzajúci súhlas valného zhromaždenia. Takýto zápis však ani v súčasnosti nie je účinný voči tretím osobám. Osoby oprávnené konať v mene spoločnosti budú povinné zosúladiť zápis v Obchodnom registri v lehote uvedenej vyššie na zápis rodného čísla alebo dátumu narodenia spoločníkov.

V zmysle platnej právnej úpravy platí, že právnická osoba je založená na dobu neurčitú, ak pri jej založení nie je výslovne určené, že sa zakladá na dobu určitú. Preto sa v prípade obchodných spoločností založených na dobu určitú bude po novom do Obchodného registra zapisovať aj doba, na ktorú sa zakladajú.

5. Zmeny v zapisovaní fyzických osôb a organizačných zložiek podnikov do Obchodného registra

V súčasnosti sa môžu fyzické osoby - podnikatelia (živnostníci) okrem zápisu do Živnostenského registra dobrovoľne zapísať aj do Obchodného registra. Táto možnosť však s účinnosťou novely zanikne.

Podľa schválenej novely bude zapisovanie organizačnej zložky podniku slovenskej právnickej osoby do Obchodného registra dobrovoľné. Organizačná zložka podniku zahraničnej právnickej osoby sa bude aj po novom zapisovať do Obchodného registra a tento zápis bude naďalej rozhodným momentom pre vznik oprávnenia zahraničnej právnickej osoby podnikáť na území Slovenskej republiky.

Osoby oprávnené konať v mene slovenskej a zahraničnej právnickej osoby budú povinné do 30. septembra 2021 podať návrh na zápis, ktorým **potvrdia zapísané údaje** o organizačnej zložke podniku v Obchodnom registri. V prípade nesplnenia si tejto povinnosti registrový súd takéto organizačné zložky podnikov slovenských a zahraničných právnických

osôb z Obchodného registra vymaže.

6. Výmaz neaktívnych spoločností z Obchodného registra

V rámci opatrení na prečistenie Obchodného registra registrový súd vymaže z Obchodného registra „mŕtve“ spoločnosti, a to napríklad tie, (i) ktoré si nesplnia povinnosť premeny menovitej hodnoty vkladov a menovitej hodnoty základného imania zo slovenských korún na euro ani do 1. decembra 2020, alebo (ii) podniky zahraničných právnických osôb, organizačné zložky podnikov zahraničných právnických osôb, organizačné zložky podnikov slovenských právnických osôb, ktoré do 30. septembra 2021 **nepotvrdia zapísané údaje v Obchodnom registri**.

Novela daňového poriadku zavádza daňovú exekúciu zadržaním vodičského preukazu

V Zbierke zákonov vyšla novela zákona o správe daní (daňový poriadok). Novela mení napríklad ustanovenia o zastupovaní na základe plnomocenstva, ustanovenia o povinnosti daňových subjektov nahlasovať čísla bankových účtov a zavádza nový spôsob vymáhania daňových nedoplatkov. S účinnosťou od 1. januára 2021 prinesie aj registráciu z úradnej moci a zverejňovanie zoznamu daňových subjektov registrovaných pre daň z príjmu.

Marianna Dávidová

mdavidova@kpmg.sk
+421 907 745 029

Hlavným cieľom novely zákona je zníženie administratívnej záťaže daňových subjektov a zefektívnenie niektorých zákonných ustanovení. Upravuje napríklad nasledovné ustanovenia:

1. **Ustanovenia o zastupovaní** – v praxi často dochádza k situáciám, keď daňový subjekt predloží plnú moc a následne predloží ďalšiu plnú moc, pričom ich rozsah sa vzájomne prekrýva. Podľa schválenej novely zákona nová plná moc vždy nahradí predchádzajúcu, a to v rozsahu v akom dochádza k ich kolízii. V prípade pochybností je správca dane oprávnený vyzvať daňový subjekt na odstránenie nezrovnalostí, ktoré môžu v súvislosti s plnou mocou vzniknúť.
2. **Zadržanie vodičského preukazu** – z dôvodu efektívneho výberu daní a riadneho plnenia daňových povinností novela zavádza nový druh daňovej exekúcie, a to daňovú exekúciu zadržaním vodičského preukazu. V prípade výkonu daňovej exekúcie takýmto spôsobom je daňový dlžník nepriamo nútený splniť svoju povinnosť, aby mu vodičský preukaz vrátili. Uvedený spôsob exekúcie nemožno uplatniť voči daňovníkom, ktorí sú tzv. profesionálnymi vodičmi (vodiči z povolania).
3. **Oznamovanie čísla účtu** – v ustanoveniach o registračnom konaní sa ruší povinnosť fyzických a právnických osôb oznamovať čísla účtov vedených u poskytovateľa platobných služieb, keďže samotný poskytovateľ tieto informácie hlási správcovi dane.
4. **Registrácia z úradnej moci** – s účinnosťou od 1. januára 2021 sa upravuje registračné konanie tak, aby daňové subjekty, ktoré sú zapísané v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, nemuseli žiadať o registráciu správcu dane, ale aby ich správca dane zaregistroval z úradnej moci, a to do 30 dní od zverejnenia v uvedenom registri. Daňový subjekt, ktorý nie je v zapísaný tomto registri, zaregistruje správca dane na základe daňového priznania, podaného po 31. 12. 2020. Správca dane takto zaregistrovaným osobám oznámi v rozhodnutí o registrácii pridelené DIČ aj osobný účet daňovníka. Zároveň už daňové subjekty nebudú musieť nahlasovať správcovi dane zmeny údajov (zmenu sídla či priezviska), ak si takúto povinnosť plnia voči inej inštitúcii, ktorá ich oznamuje finančnej správe.

ODBER NOVINIEK

Viac info

Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil nárok klienta na náhradu za zadržiavanie DPH počas dlhotrvajúcej daňovej kontroly

Daňový subjekt má nárok na úrok zo zadržiavanej DPH aj v prípade, ak daňová kontrola na zistenie oprávnenosti nadmerného odpočtu DPH trvala dlhšie ako 6 mesiacov a správca dane kontrolu ukončil pred 1. januárom 2017, a správca dane nesmie reagovať na žiadosť daňového subjektu o priznanie úroku zo zadržiavanej DPH oznámením. O žiadosti musí rozhodnúť a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Vyplýva to z rozsudku Najvyššieho súdu SR.

Marian Dzuroška
mdzuroska@kpmg.sk
+421 915 758 936

Patrik Repka
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

DAŇOVÉ PORADENSTVO

Viac info

Naši kolegovia z právneho oddelenia sa tešia z ďalšieho úspechu v súdnom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky („Najvyšší súd“) sa v tomto prípade zaoberal

- **existenciou nároku daňového subjektu na úrok zo zadržiavaného nadmerného odpočtu DPH** počas dlhotrvajúcej daňovej kontroly, ktorá **skončila do konca roka 2016**, a
- súdnou preskúmateľnosťou **oznámenia** správcu dane, ktorým daňovému subjektu odmietol priznať úrok zo zadržiavanej DPH.

V posudzovanom prípade správca dane začal daňovú kontrolu na zistenie oprávnenosti nadmerného odpočtu DPH, ktorý si daňový subjekt uplatnil v daňovom priznaní. Keďže daňová kontrola trvala približne 17 mesiacov, daňový subjekt požiadal správcu dane o priznanie úroku z nadmerného odpočtu DPH zadržiavaného počas daňovej kontroly (podľa § 79a Zákona o DPH[1]).

Správca dane odpovedal na žiadosť daňového subjektu tým, že mu **oznámil** nepriznanie úroku, t.j. správca dane v tejto veci nevydal rozhodnutie.

Podľa názoru správcu dane **daňovému subjektu nárok na úrok nevznikol**. Argumentoval tým, že daňovú kontrolu ukončil v roku 2015 a podľa § 85ke Zákona o DPH má daňový subjekt nárok na úrok len ak sa daňová kontrola skončila po 1. januári 2017.

Závery Najvyššieho súdu

Najvyšší súd dospel k záveru, že postup správcu dane pri rozhodovaní o žiadosti daňového subjektu nebol správny.

1. Existencia nároku na úrok

V súvislosti s úrokom zo zadržiavanej DPH Najvyšší súd poukázal na svoje skoršie rozhodnutie v podobnej právnej veci[2]. Podľa názoru Najvyššieho súdu **daňový subjekt má právo na úrok zo zadržiavanej DPH** počas dlhotrvajúcej daňovej

kontroly, a to **aj v prípade, ak sa daňová kontrola skončila do konca roka 2016.**

Najvyšší súd zdôraznil, že nárok na úrok vyplýva z uznesenia Súdneho dvora Európskej únie[3], ktoré má prednosť pred vnútroštátnou úpravou ustanovenia § 85ke Zákona o DPH. Z tohto dôvodu sa uznesenie vzťahuje aj na prípady, kedy správca dane zadržiaval DPH viac ako 6 mesiacov a daňovú kontrolu ukončil do 31. decembra 2016.

Najvyšší súd tiež uviedol, že je úlohou zákonodarcu, aby zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu úroku zo zadržiavanej DPH s uznesením Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kovožber tak, aby umožňovala priznanie úroku aj v prípade, keď sa daňová kontrola skončila pred

1. januárom 2017).

2. Právna povaha oznámenia správcu dane

Najvyšší súd potvrdil, že aj oznámenie správcu dane je **preskúmateľné súdom**, pokiaľ toto oznámenie má povahu opatrenia, ktorým správca dane de facto rozhoduje o právach a právom chránených záujmoch daňového subjektu.

Súd tiež konštatoval, že **o nepriznaní úroku zo zadržiavanej DPH musí správca dane rozhodnúť a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť**. V tejto súvislosti poukázal na totožnú právnu vec, kedy správca dane vydal rozhodnutie o nepriznaní úroku zo zadržiavanej DPH (nie oznámenie). Podľa názoru Najvyššieho súdu správca dane musí postupovať v totožných veciach rovnako. Len tak môže byť zachovaná právna istota a predvídateľnosť rozhodnutí orgánov verejnej moci garantovaná Ústavou Slovenskej republiky. Odlišný postup správcu dane v skutkovo a právne totožných veciach je podľa Najvyššieho súdu SR protiústavný.

[1] Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

[2] Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. apríla 2019, sp. zn. 3Sžfk/4/2019

[3] Uznesenie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 21. októbra 2015 vo veci Kovožber, sp. zn. C-120/15

ODBER NOVINIEK

Viac info

Novely daňových právnych predpisov vyšli v Zbierke zákonov

Novely daňových právnych predpisov, ktoré boli schválené na októbrovej schôdzi NR SR, vyšli v Zbierke zákonov. Zároveň boli zverejnené Opatrenia MF SR, ktoré stanovujú vzory daňových priznaní k dani z príjmov a dani z pridanej hodnoty.

Daňové a právne oddelenie

kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

DAŇOVÉ PORADENSTVO

Viac info

V Zbierke zákonov boli zverejnené nasledovné novely daňových právnych predpisov:

- Novela zákona o DPH
- Novela zákona o správe daní (daňový poriadok)
- Novela zákona o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu
- Novela zákona o účtovníctve

Zároveň boli zverejnené Opatrenia MFSR, ktoré stanovujú nové vzory daňových priznaní k dani z príjmov a dani z pridanej hodnoty.

ODBER NOVINIEK

Viac info

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 59984 111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.